

Nro. 6.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Julius 21-ik napján 1812-dik
esztendőben.

Előjáró fontos újság.

Néhány hetekig tartott halgatásom után, melyet rész szerént Magyar Országba való útazásom, rész szerént onnan való vissza jövetelem után következett sok foglalatosságaim okoztak, egy olly fontos, és nem várt új hírt közlök a' Magy. Kurir tisztelt Olvasóival, mellynek olvasására, 's hallására mind a' két Magyar Hazának meg tsendül a' füle. Ez a' nem várt újság következő módon adatik elő a' Warsaui újság leveleknek 29 ik Juniusi darabjában: A' Lengyel Országi Gyűllésnek tegnapi ülésében Lengyel Ország közönségessen kikiáltatott, avagy előbbeni méltóságába vissza helyezett, a' melly örvendetes dolog számos ágyú durrogások

és harangzúgások által hirdettetett ki ennek a' Királyi rezidentziának. Minden igaz hazafiú mély örömben merült ennek a' nem is képzelt kedves változásnak hallásán. Estére minden városbéli házak pompásan ki voltak világosítva, kiváltképen a' Hertzeg Raszinsky és a' Frantzia követ palotáik. Az utolsóra egy igen szép festett tartomány volt függesztve, mellyen egy lebegő fehér sas illy felül írással láttatott: *Il renait pour ne plus mourir*, az az: *Újra született, hogy többé meg ne hallyon*. Ennek az újonnan született Országnek Királyává, *J. Fridrik Augustus Szakszoniai Király* tétetődött, a' ki 1750-ik esztendőben, December 23-ik napján született, édes atya *Fridrik Krestely Leopold* halála után, 1763-ik esztendőben Szakszoniai Vál. Fejedelemmé, 1806-ik eszt. Szakszoniai Királlyá, 's egyszersmind Warsai Hertzeggé tétetett. Felesége *Mária Amália Augusta*, a' volt Biponti Hertzegnek *Fridrik Mihálynak* a' leánya, a' most uralkodó Bavariai Király Maximilián Józsefnek testvér nénnye, kinek semmi férfi magzati nem lévén, az új Lengyel Király mellé egy Vice Király fog választatni.

Még az nap, a' mellyen tudnillik Lengyel Országnek halottaiból való feltámadása a' Warsai közönséges gyűlésben kihirdettetett, egy adressét, az az, esedező levelet küldött a' Warsai Gyűlés a' Szakszoniai Királyhoz, mellyben arra kérték Eő Felségét, hogy ezen két végzést erőssítse meg 1.) hogy Lengyel Ország Királyságra emeltetett 2.) hogy az a' Rénusi Szövetségbe állott.

Ezt a' nagy változást előre el lehetett látni 1.) azokból a' nagy készületekből, mellyek a' Drezdai Kir. Udvarnál tétetődtek — 2.) A' Lengyel Státusoknak a' Warsaui diétára lett sebes öszve hívattatásokból, és azon confoederatióból avagy öszve szövetkezésből, melly ezen diétának kezdetében fel állíttatott. — A' Pétersburgi és Londoni Udvaroknak szoros egymással való öszve szövetkezésekből; 4.) és kiváltképen való módon a' Petersburgi udvarnak azon titkos feltételéből, melly szerént a' Warsaui hertzezséget is maga birtoka alá vetni igyekezet. Ezt a' titkos feltételt Napoleon Császár kitanúlván, szükségesnek ítélte a' Petersburgi Kabinétot megelőzni, 's Lengyel Országot olly lábra állítani, melly erős kőfal gyanánt lehessen a' szomszéd monarchiának.

B é t s.

Lengyel Országban, a' Niemen, vagy inkább a' Memel folyóvíz mellett el kezdődvén már a' Frantzia és Orosz Császári Ármadiák közt az ellenségeskedés, Felséges Urunk, mint a' Párisi Csász udvarnak szövetséges Barátja, és a' jelenvaló háborúban segítő társa, a' maga Orosz Császári udvarnál lévő rendkívül való követjét és meghatalmazott ministerjét, Gróf *St. Julient* onnan vissza hívatta, és a' Fels. Orosz Császári udvar itt lévő követjének 's meghatalmazott ministerjének Gróf *Stackelbergnek* a' kívánt passus levelet megküldeni méltóztatott. — A' Bukarestben lévő Austriai Cs. 's Kir. Agens *Fleischhackel*, és a' Jassyban lévő Cs. K. Agens *Raab* Uraknak a' Moldvában és Oláh Országban táborozó Orosz hadi seregeknek fő vezérjeik a' szükséges passus

leveleket, még pedig az elsőbnek a' múlt Junius 20-ik, az utolsóbnak pedig, azon hónap 23-ik napjain megküldötték, olly véggel, hogy ott lévő óráló helyeiket haggyák el.

Felséges Urunk, kedves leányával a' Franzia Császárnéval, e' folyó Julius első napján Prágába való elmenetelekről következő pótoló tudósításokat vettünk: Eő Csász. Kir. Felségek, elútazásoknak első napján *Rentsben* a' posta háznál ebédelvén, estére *Schönhofba* a' Gróf Czernini kastélyába szállottak bé, mellynek kapuja előtt az oskolabéli gyermekek és a' helység-béli lakosok két sorba állván, az oda gyülekezett sokasággal együtt örvendező kiáltásokkal fogadták ezen Fels. Vendégeiket. A' kastély udvarán belől a' Saatz városi vadászok és a' Kle nau könnyűszerű lovas seregének egy eskadronja paradiroztak. A' mozsár ágyúk durrogásai, trombiták, dobok, muzsikák harsogásai, és az örvendező sokaság sorai közt, a' nevezett kastély gráditsaihoz érkezven Eő Felségek, ott a' várbéli Fő Gróftól, az előre ment udvari tiszteknek egy részétől, Gr. *Czernin* Rudolftól, több ott jelen volt Stabalis tisztektől mélylységes tisztelettel, és örvendetes vivat kiáltással fogadtattak. Étzakára a' kastélynak egy része, és *Schönhof* helysége szépen ki voltak világosítottatva.

A' következett napon az ottlévő igen szép, és mind fekvésére mind felosztatására nézve kellemetes vadas kertet meg szemlélni 's ott három órát mulatni méltóztatván Eő Felségek, útjokat Libkovitz, Buchau, és Carlsbad felé folytatták, 's az utolsóban esteli 8 órakor érkeztek. Eő Felségeknek oda leendő érkezések még tá

volról mozsár ágyú durrogások, és harangok zúgása által hirdettetett ki. Eő Felségeknek mingyárt az új útzában való bemenetelekkel, a' mellybe egy igen szép és jó ízérzéssel készült győzedelmi kapu vitt bé, szép nevendék, virágokkal és koszorúkkal felékesítettett és sorba állott hajadonok, és az oda gyült Előjárók fogadták Eő Felségeket illendő tisztelettel, hasonlóképen a' városbéli lakosok, és sok szomszéd helységekből oda gyült mind két nemen lévő emberek. A' Fels. Vendégek a' kék oroszán tzímerű vendégfogadóba szállottak bé, mellyben lévő szobák előre felékesítetttek.

Julius harmadik napjának reggeli óráiban Eő Cs. Kir. Felségek minden velek vólt utazókkal egyetemben a' Karlsbadi ásványos kútakat látogatták meg, és az oda való főrrásoknak tökéletes leírását magok eleibe tétetni méltóztattak. Délután az úgy nevezett Mylords templomhoz kotsikáztak ki Eő Felségek, és az úgy nevezett Kreuzbergnek árnyékos sétáló útjait bėjárták, a' melly alkalmatossággal ama híres Weimári Tudósnak 's Versírónak *Gothe* titkos Tanátsos úrnak szerentséje vólt az ezen alkalmatosságra egyenesen szerzett tisztelő verseit Eő Cs. Felségeknek bényújtani. Esteli 9 órakor az oda való bányászok tisztelték meg ezen Fels vendégeket, következendőképen. Azok a' bányászok, a' kik Karlsbádnak környékén, mintegy ezren öszve gyültek, estéli 9 órakor, előjáróiknak vezérlések alatt, mozsár ágyúknak ropogásai, és muzsika szerszámoknak pengései közt Karlsbádba bémenvén, az Eő Felségek szállások előtt való piatzon három szegletű formába állottak, zász-

lóiakat ide 's tova hajtották, azután számos vivat kiáltások közt, 's mellyekenn viselni szokott égő mészsejkek lebegtetések után, muzsika szók alatt soraik szerént elmarsiroztak. Azon éjjel mind maga a' város, mind az a' körül belől fekvő magas hegyek tetőik szépen kivóltak világosítva.

Jegyzés. Carlsbad (Thermae Carolinae) Cseh Országának Saari kerületében fekvő kicsiny és kerítés nélkül való városkája, mellynek igen híres ásványos orvos vize 1370-ik esztendőben *IV. Károly* Római Császár 's Cseh Országi Király idejében találtatott fel, 's ő tőle is vette nevezetét. Ennek orvos vizét két képpen lehet használni, tudniillik, ital és fürdés által.

Julius 4-ik napján Schlaggenwald bánya városnak vólt szerentséje a' Fels. Austriai Császárnak, a' Fels. Frantzia Császárnénak, a' Würtzburgi Nagy Herczegnek, és az őket kísérőknek maga falai közzé való befogadásokra, kiknek méltóképpen leendő meg tiszteltetésekre, a' város kapuja előtt hasonlóképen egy szép győzedelmi kapu építtetett vala. É' mellett az oda való Magistrátus avagy polgári Előjárók, a' Papság, az ott lakó pensionatus tisztek, a' tzéhek, a' városi vadászok, vagy lövők, a' bányász és erdő tiszteknek egy része, az oskolabéli ifjúság, és sok szép köntösbe öltözött hajadonok tiszteletkre mentek ő Felségeknek. — Dél tájban a' bányának meg szemlélesekre méltóztattak menni, és minekutánna bányász köntösöket öltöztek vólna magokra. sok vivat kiáltások, és muzsika szerzőszámok zengései közt a' Hubert nevű nevezetes bányába szállottak le, mellynek minden útai

égő métsékkal vóltak kivilágosítva. Ennek a' nevezetes dolognak örök emlékezetére mind azok a' bányák, a' mellyeket ezek a' Felséges vendégek meg látogattak, *Császári Bányáknak* nevezettek.

Minekelőtte Fels. Urunk Prágát oda hagyta vólna, méltóztatott Junius 26 ik napján Gróf *Wrbna* Eő Excellentiája és *Kutsera* Generál Adjutánsa társaságokban azt az úszó oskolát is meg látogatni, mellyet Gróf Bentheim Cs. Kir. Oberster, esztendővel ennekelőtte Prágában a' Mórdva vize mellett felállított vala. Ez a' köz hasznú intézet az Eő Felsége jó tettzését tökéletesen meg nyerte, látván, hogy a' Rajner fő hertzeg, Vogelsang és Froon gyalog Regementjeikhez tartozó katonák fitzkók, és az oda gyűlt katonák és polgárok, az adott jelre a' vízbe bé ugorván, az úzás mesterségében magokat gyakorlották, és a' Mórdva vizében, minden akadály nélkül, ide 's tova, annak egyik partjától a' másikig szabadon úszkáltak. Minekutánna Eő Felsége egy óránál tovább méltóztatott vólna azon hasznos intézetet szemlélni, azt nagyon magasztalta, és azt óhajtotta, hogy méltó vólna az Austriai Monarkiának több városiban is ezt a' hasznos intézetet követni, mellynek hasznos voltát mind a' békesség idején, mind a' háborúban tapasztalni lehetne. Ugyan is sok olly alkalmatosságok fordulnak elő a' hadakozás alatt, a' mellyekben nagy hasznát vehetné a' gyalog katonaság az úzásnak. Midőn a' közelebb múlt Sz. Iván havának 23 ik napját követett éjel, a' Fr. hadi seregek a' Niemenen, vagy inkább a' Mémel folyóvízen az Orosz földre által költöztek

vólna, sok gyalog seregek nem várhatván a' lo-
vasságnak a' hajóhidakon való által meneteleket,
monturjokat és fegyvereket tsmóba kötvén 's nya-
kokba függesztvén által úsztak. Ezen úzás mes-
terségének akkor leg több hasznát vehetik a' kato-
nák, midőn a' győzedelmes ellenségtől a' folyóvi-
zekhez szoríttatnak. Tulajdon szemeimmel láttam,
midőn az utolsó és az ezt meg előzőtt háborúban,
az itt fekütt Fr. katonák a' belső és külső város
közt folyó Duna vize ágában fenn álva úszkáltak.
Két esztendővel ennekelőtte Berlinbe egy invalidus
katona olly úzás módot talált fel, mellynek se-
gítsége által a' katona akármelley nagy folyó ví-
zen fegyverével együtt által mehet.

De nem tsak a' háborúban, nem tsak a' ka-
tonák, hanem más rendbéli emberek is, nevező-
tesen a' tengeren kereskedők, a' hajókon úta-
zó, és a' hajós legények is sok hasznát vehetik a'
jó úzásnak. Ez az oka, hogy a' tengerre 's
nagy folyóvizekre fekvő Országokban, mint p.
o. Hollandia, Anglia, és Frantzia Országokban
még kis korokban taníttatnak az emberek az
úzásra; e' nélkül gyakorta veszedelemben forog
az ember élete.

Császár Eő Felsége minden órán vissza vá-
ratik. Az Eő Felsége Prágában vólt kedves
gyermekai és testvér öttsei e' folyó hónap 4-ik-
én mind vissza jöttek, azok a' Magy. Királyi
testőrző tiszttek, a' kik a' Frantzia Császárné
szolgálatjára Prágába menni parantsoltattak,
tegnap előtt délbe jöttek haza. Egyen egyen
szép ajándékokat nyertek Frantzia Császárné ő
Felségétől, a' Stabalis tiszttek igen betses brilli-
ántos gyűrűket, a' hadnagyok arany piksiseket,

Magyar Ország.

Sopronyból Julius 7-dik napján. — A' közelebb múlt Junius 25, 26, és 27-ik napjain tartattak a' Sopronyi Evangel. Gymnasiumban a' szokott Examenek vagy Próbatételek. Az első és következő napon nem lehetének jelen számosan, mivel éppen ez idő tájban tartatott Győrött a' districtualis Conventus, melyben Fő Tisztelendő Tudós *Kiss János* Sopronyi Német Prédikátor Úr a' Dunán túl való kerületben Superintendensnek választatott. Junius 25-ikén vala a' Donatisták és Grammatisták Exámenje; 26-dikán a' Primánusoké; 27-dikén pedig a' Secundánusoké vagy Rhétoroké, és a' Tertianusoké vagy is Syntaxistáké. Mi tsak azon tárgyakat említjük, mellyekből a' Primánusok és Secundánusok feleltek. Junius' 26-ikán Tiszt. Rector és a' Theologiának 's Mathesisnek Professora, *Rajts Péter* Úr, minekutánna a' vendégeket megidvezlette volna, a' Primánusokat reggeli 7 órától egész 12-ig kérdezte a' Dogmatikából a' Sakramentumokról; a' Literaria Historiából, annak rövid summáján kívül a' Theologiának, Törvény - Tudománynak és Philosophiának történeteiről, az Algebrából az aequatiókról és azoknak analysiséről; a' Geometriából a' Stereometriának Principiumairól; a' Zsidó nyelvből olvasás és grammatikai analysis mellett Sámuel első Könyve' első 12 részeinek magyarázásából; az Új Testamentomnak Hermeneutikájából pedig a' *Greisbach* Synopsisának egynéhány tizkelyeiből, 's ezek között fel olvastattak a' Deák nyelvben készített beszédek 's más gyakorlások.

Délután felnyitá az Exament T. *Rumi Károly György*, a' Philosophiának és Historiának Professora egy illendő idvezlő beszéddel, melyben a' tudományoknak az erköltsel való szövetségéről értekezett; azután examinált két órától egész ötig a' practica Philosophiából; az Akarat' oeconomiájáról; az Ethikából a' házasságról és házastársaságról; a' Politikából az Országok tökéletes igazgatásáról; a' Lógikából *de usu testimoniorum et de iis, quae obstant cognitioni veri* (a' bizonyoságtételek' hasznavételéről és azokról, mellyek az igazság' megismerését akadályoztatják) a' Metaphysikából a' Pneumatologiából; a' Statisticából, az Austriai birodalomról; a' Civilis törvényből *de jure Imperantis circa religionis negotia* (a' Fejedelmeknek jussairól a' vallásbéli dolgokban); a' Nemzetek' köz törvényéből a' hadakozás' törvényeiről; a' Magyar Országának *pragmatica* historiájából *Maria Theresia* és második József Országglásáról.

Ezeknek el végezése után kérdezett Tiszt. *Seybold Pál Úr*, a' Philologiának és Physikának Professora, 5 órától 7-ig még ezen című görög és deák munkákból: *Xenophontis Memorabilia Socratis, Cicero de officiis, Virgilii Aeneid. Lib. V.* Hét órától azután nyóltzig tartattak a' Primánusok köszönései versekben, deák, magyar, és német nyelveken. A' Primánusok egyáltalában mind jól feleltek, de kivált a' Philosophiában, Theologiában, Statisticában, és a' Litterariában, úgy nem külömben a' Magyar Országi historiában tett előmeneteleik minden várakozást felyül haladtak. A' kérdések czédulára valának

felírva, és a' tanulók által sors szerént húzattak.

Junius' 27-dikén Tiszt. Professor *Seybold* Úr tette az examen kezdetét a' Rhetoroknál egy rövid idvezlő szólással, 's azután kérdezett: a' Rhetoricából de Tropis, a' Poetikából de ordinis et compositionis perturbatione atque de Elipsi poetica; a' philologia Encyclopediából a' Görögöknek hadi és házbéli rendtartásokról; Cicerónak oratioiból és leveleiből, Virgilius Eclogáiból, és Horátzius' ódáiból; *Gedikének* görög Chrestomathiájából, *Stobaeus Janos'* sententiáiból; a' Physicából a' melegségről; a' feleletek között deák declamatiók is tartattak. Ezek után examinált Professor *Rumi* Úr 10-től 11 ig a' geographiából, Ámérikáról egyáltaljában, 's nevezetesen Északi Ámérikáról, és az universalis históriából a' 6 ik periodusról *Columbus* és *Luther Mártonról* kezdvén egész a' mái időkig.

Végtére 11 órától kérdezett még Rector és Professor *Rajts* Úr a' szent vallásból a' jövőendő életről. Az Algebrának és Geometriának az idő rövidsége miatt el kellett maradni. A' végét ezen próbatételeknek tették némelley köszönőbeszédék és versek deák, magyar, és német nyelveken. A' Secundánusok, kiknek kérdéseik tzedulákra íratattak, kiváltképpen a' történetekből, földleírásából, physicából, és szent vallásból helyesen feleltek; de némelleyek a' Philologiában is megkülömböztették magokat, kik között *Kiss Lajos Jánosnak*, a' Superintendensnek a' fia mindnyájok' szemit és álmélkodását magára vonta.

Ezen Examenek' alkalmatosságával leg először vétettek classisokra a' tanulók az e' végre

kinyomtatott classificációban (Eminensek, 1-és 2-ik Classisok különböztetnek - meg). A' leg több Eminensek a' Primánusok vóltak, kik feleletjeikkel elég fényes világosságra tették, hogy e' dítséretes kárt valósággal megérdemlették. A' nyomtatott classificatiók, mellyek a' Kathol. iskolák példája szerént hozattattak - bé, kétségkívül nagyon elő fogják mozdítani a' tanulóknak iparkodásait.

A' tanulóknak száma, kivált a' felsőbb classisokban, az idén sokkal nagyobb vólt, mint a' múlt esztendőknben. Az examenek alatt voltak 45 Primánusok, 55 Secundánusok, 70 Syntaxis-ták, 75 Grammatisták, 66 Donatisták.

Az újonnan kinevezett Dunántúl való kerületbéli Superintendens, Fő Tisztelendő *Kiss János* Sopronyi Német Prédikátor Úrtól, kinek e' méltóságba lett felemeltetésén minden szívek örültek, a' Sopronyi Evang. iskolák is, mellyek egy időtől ismét virágzani kezdetek, sokat reménylhetnek.

Hadi Történetek és Környülműködés.

A' Frantzia és Orosz Csász. Ármadiák közt eddig történt dolgokról következő módon szól a' Párisi *Journal de l' Empire* című újság levél: A' 7-ik Juliusi magános levelek azt hirdetik, hogy a' Frantzia Csász. Ármádia, Sz. Iván Hava 23-ik napjának estéjén a' Niemen folyóvízen melly Lengyel Országot az Orosz Birodalomtól a' Tilsiti békekesség után elválasztotta, által ment 's annak jobb partján le telepedett. Két órának elfolyása alatt három hajóhíd építettett azon folyóvízen *Kownon* felül. Ez a' fontos dolog magának a' Fels. Császárnak jelenlétében vitéződött

végbe. A' Marsal *Davoust* vezérlése alatt lévő első Frantzia osztály sereg a' Niemenen által menvén, már Junius 25-ik napján Trocki alatt vólt, melly helység *Willnától* Lithvaniának fő városától tsak hat mértföldni távolságra van Minden Fr. hadi seregek tökéletes bizodalommal viseltetnek fő vezérjeikhez, és a' vitézi bátorságra nézve egymás közt vetélkednek. — Ő Császári Felsége szüntelen lovon van, és több napoktól fogva le seni szállott paripájáról, még is mindazáltal noha sok tábori nyomorúságot szenved, friss egészségben van.

A' *Gazette de France* tzímű Párisi Zsurnál következő módon szól e' tárgyról: „Azokban a' tudósításokban, úgymond, mellyeket Lengyel Országból épen most vettünk, azt olvassuk, hogy a' Frantzia nagy Armadia Junius 23-ik napját követett éjjel, három hajó hídakon, a' Niemen vagy Mémel folyó vizen által ment *Komnon* felül egy mértföldel. Az ellenség, a' ki más pontokon vígyázott, 's másutt tette meg a' védelmező intézeteket, tellyességgel ki nem tanulhatta a' *Napoleon* Császár plánumát, 's el nem hitethette magával, hogy azon folyóvízen való által menetelre próbát tenni mérészellyen. A' nagy elméjű embereknek tulajdonok az, hogy azokat, a' kik az ő titkos útjaikat 's módjaikat kitanúlni igyekeznek, új fortélyok által meg szé. díttsék 's meg vakíttásák.

Ez a' Párisi Zsurnál, mellyből ezeket ki írtuk, azt hirdeti, hogy a' Frantzia forpostok. az az, elő járó seregek már tsak hat óráni messzeségre legyenek a' Litvániai nagy Hertzegség-

nek fő városától *Wilnától*; de mi azt írhattuk az onnét, az az, a' *Wilnából* jött tudósításokból, hogy *Napoleon Császár*, a' múlt *Junius 28-ik* napján, késő este azon városba bé menvén, fő hadi szállását ottan rendelte ki, hogy *Rigából* *Lieflandiának*, és *Libauból* *Kurlandiának* népes éskereskedő városiból, és a' napkeleti tengerre fekvő kikötőhelyeiből sok kereskedők ki takarodnak. Az utolsóbból már is 93 kereskedők költöztek ki. E' két kereskedő városban igen sok *Anglus* portékák találtak, mellyeknek bironyosan pártjokat fogják az oda menendő *Frantzia* hadi seregek, 's ilyenképen vagy az *Anglus*, vagy az *Orosz* kereskedők vallanak kárt, az utolsóbbak, ha azoknak árrát már megfizették, az elsőbbek, ha portékáikat speculatióra, avagy nyereség reménysége alatt oda küldötték.

Nagy Britannia.

A' 12-ik *Juniusi Anglia* Országi közönséges újság levelekbe, az az együtt való beszélgetés, mellyet *Lord Moira* azon hólnap 6 dikán, *Grey* és *Grenville* Lordokkal *Lord Erskine* jelenlétében tartott, hosszasan előadatik. *Lord Moira* a' most nevezett két Lordoknak azt mondta, hogy őtet a' *Regens Hertzeg* arra meg hatalmazta, hogy ő velek együtt az új ministerium formálásában munkálódjon. Minekutánna a' nevezett két Lordok, úgymint *Grey* és *Grenville* magok meg vallották volna azt, hogy az *Irlandiai Katolikusoknak* dolga, és az *északi Ámerikai Respublikával* való alkudozás leg fontosabb tárgyaknak lenni láttatnak, szükségesnek és hasznosnak tartják az ezekről való tanátskozást. Egyszersmind

arról is tudósíttatni kívántak, ha a' Királyi udvari Fő tisztségeknek megváltoztatása reája van é bízatra, a' melly tárgyról való tanátskozás a' ministériummal való megváltoztatással természetesen öszve van kötvé, Lord *Maira* erre akként felelt, hogy a' Regens Hertzeg ezen tárgyra nézve őtet meg nem szorította, hanem tellyes hatalmat adott arra, hogy a' mit az Ország javára és köz boldogságára nézve jónak és szükségesnek lenni ítél, azt mivellye.

Az északi Ámerikai közönséges újság levelek azt tartják, hogy az északi Amériakai szabad Respublikának mostani kórmányozói a' Floridai tartománynak azon részét, mellyet ennekelőtte a' Spanyolok bírtak vala, de 1762-ik esztendőben, a' Versaliai békességben, Anglia Országának engedtetett, most elfoglalták, 's ennek elfoglalásával kezdették el az Angliával való ellenségeskedést. Ez a' nagy és gazdag tartomány Amérikanak északi részében fekszik, és napkeleti 's északi Floridára osztattatott fel. A' napkeleti Florida 3300 négy szegű mértföldet foglal magában, melly napkeletre az Atlanticum tengerrel, délre a' Mexikoi tenger öblével határos. Ezt a' roppant szigetet egy Spanyol Országitengeri utazó *Ponce de Leon* találta fel 1512-ik esztendőben, és midőn oda ki akart volna szállani, az oda való eredeti lakosok olly hatalmasan ellene állottak, hogy semmi reménysége nem vólt arra, hogy abba új lakosokat vihessen és telepíthessen le, 's avval meg elégedett, hogy azt a' Spanyol Király örökségének nevezte. Ő utánna más Spanyol tengeri utazók is igyekeztek azt elfoglalni, de mivel azok is sok nehézséget ta-

láltak az abban való kiszállásra, végtére egészen le mondottak annak elfoglalásáról.

Előszöri köz Híradás.

A' Csász. Kir. patrimonialis familia és ősi Jóságoknak fő Directiója, e' folyó esztendőben a' jövő Kis Asszony Havának 24-ik és 25-ik napjain, Magyar Országban, Holiciban, számos Spanyol eredetű bagzó kosokat, egynéhány száz egy és két esztendőös bagzásra alkalmas kosokat, mellyek valóságos Spanyol Országai eredetű kosoktól, és a' leg finomabb Spanyol juhanyaktól származtek, továbbá közel 3000 hágni való juh anyákat fog közönséges licitatio avagy kótyavetye által, kész pénz fizetésért eladattatni.

A' licitatio a' fent nevezett napokon, reggeli 9. órakor, a' Csász. Kir. Holicisi múlató kastélyban fog tartatni.

Költ Bétsben Julius 4-ik napján, 1812-ik esztendőben.

Harmadszori Tudósítás.

Tek. N. Esztergom Vármegyében Nyerges-Újfaluban lévő, a' Bétsi úton helyezett Cs. Királyi Posta Státio minden ahoz szükséges épületekkel, ingó és ingatlan vagyonnyával, szabad kézből eladó. Mellyről bővebben, a' kinek kedve vólna ezen hivatalt meg szerezni, magával a' tulajdonossal néhai Tek. Szalay Mihály Úr özvegyével, akár frankirozott leveleik által, Budán, Abonyon keresztül, Tápló-Sáágon, akár személyyesen értekezhetnek.

A' Csász. Kir. Osztályos Abonyi Posta hivatal által, Junius 23 dikán 1812.